

greb in veliko solz, ki so za-nj po celi fari bile prelite. Zraven brezštevilne množice, ki se je ta dan od vseh krajev zbrala, je prišlo 15 duhovnikov pokojnemu slednjo čast skazati; večidel teh duhovnih gospodov so nekda k rajnemu v šolo hodili. Pa tudi vsi sosedni gg. učniki so prišli k pogrebu, spričat, kako visoko so rajnega čislali. Spomina vredno je posebno tudi to, da je ravno zdaj bila namerjena visoka vlada, temu izverstnemu učniku zavoljo velike nevtrudljivosti pri podučanju in izrejenju otrok častni križec za zasluge podeliti; al Božja previdnost je drugače sklenila! Naj verlemu možu bode zemljica lahka!

Iz Ljubljane. Že več dni je v gosp. Giontinovi razložbi razpostavljena Vodnikova podoba, katero je naš mojster Franc Zajec iz gipsa naredil. Kdor jo vidi, jo hvali, da je Vodniku prav podobna, in to — se vé — daje Zajcovemu delu največjo vrednost, čeravno tudi zamolčati ne smemo, da je podoba tudi mojstersko vlita. Dopersna, v vsem čevelj visoka podoba se dobí ali bela kakor je gips sam po sebi za 1 fl. 5 krajc. nov. dn., ali pa bronaste barve za 1 gold. 60 krajc. v bukvarnici Giontiniovi. Svesti smo si, da mnogo častiteljev „očeta slovenske poezije“ si bode omislilo ta spominček, in da zlasti vsak slovenski pisatelj si bo na svojo pisno mizo postavil Vodnikovo podobo.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. Čedalje bolj se kaže, da iz že večkrat omenjenega kongresa, na katerem se imajo laške razpertije poravnati, bo težko kaj — in tako bo splavalo po vodi tudi zadnje upanje, svetu mir ohraniti. Poslanci vseh vlad, ki so v Parizu in kateri vsaki dan slišijo in vidijo, kaj se tam godí, so obupali, da bi se mogla podlaga najti za začetek kongresa. Avstrijska vlada je terjala izperva in terja še danes, naj sardinska vlada poprej ropot orožja ustavi, preden se kongres začne; — sardinska vlada pa od tega noče nič slišati in pravi, da ji za tak kongres celó nič mar ni, v katerem bi imela le na stranski mizi sedeti, le svetovati, pa nič razsoditi. Francozka vlada je s sardinsko opornostjo zadovoljna, in tako se vé, da se ne more to zgoditi, kar je prva potreba za osnovo kongresa. Dalje se pa tudi za gotovo pripoveduje, da je cesar Napoleon rekel, da ne bo nič dovolil, kar bi utegnilo pogodbam od leta 1815 kakoršno koli veljavo dati. Ker pa avstrijska vlada od druge strani terja, da ravno te stare pogodbe ostanejo skozi in skozi veljavne, je očitno, da ni misliti na mirno spravo, tedaj tudi na kongres ne, dokler si ostanejo navskriž-misli. Čedalje bolj se tedaj oblači politično nebo. —

— C. k. ministerstvo je prepovedalo, da zavoljo velike nevarnosti fabrike, ktere izdelujejo užigalice (klinčke) z navadnim fosforjem, ne smejo nikoli rabiti klorkalija.

— Veliki škof dunajski, kardinal Rauscher, kateri je več mescov v Rimu bival, pride ta teden na Dunaj nazaj.

— Mikavno je sedANJI čas vediti, kako močne so armade in ladije, posamnih evropskih držav. Toraj podamo tukaj pregled evropskih armad, kakor ga je spisal pruski oficir Goetsch:

Deržave	Št. vojakov	Št. ladij	Št. kanón
Francozko	409,062	461	12,610
Velika Britanija	222,874	538	15,791
Avstrija	700,000	135	852
Prusija	541,108	55	265
Rusija	833,462	158	—
Nemška zveza (brez Avstrije in Prusije)	361,596	—	—
Belgija	73,718	7	42
Danija	27,420	116	932
Gerško	9686	26	148

Deržave	Št. vojakov	Št. ladij	Št. kanón
Italija:			
Rimsko	16,959	—	—
Modena	9,956	—	—
Napolitansko	143,586	98	832
Parma	5672	—	—
Sardinija	47,915	29	436
Toskana	7,205	—	—
St. Marino	1390	—	—
Nizozemsko	58,485	86	1740
Portugalsko	25,194	37	362
Švedsko in Norvežko	158,337	1039	—
Švajca	108,000	—	—
Španija	200,401	87	887
Turčija	209,152	70	—
Moldava, Valahija, Serbija in Črna gora . .	61,644	—	—

Iz Rusije. Telegraf je naznanil iz Petrograda, da je šel ruski minister knez Gorčakov 9. t. m. iz Petrograda v Pariz h konferencijam zastran Moldove in Valahije. Po takem so se konferencije 7. dan t. m. brez njega začele, in taka je tudi, ako je res, kar se bere v časnikih, da še knez Gorčakov iz Petrograda ni stopinje storil, da bi v Pariz šel.

Iz Srbije. V Belem gradu zlo govoré, in skoraj je verjetno, da bo posihmal v Kragujevcu národna skupščina, ktera bo imela privoliti, da se 34,000 vojakov nabere in se dnarji za to dovolijo.

— General Klapka, znan iz poslednje ogerske vojske, pride, kakor je brati, v kratkem v Serbijo; sliši se, da ga pošlje francozka vlada tje.

— Knez Mihael je zapustil 27. marca Beli grad. Poseben parobrod je prišel iz Semuna po-nj. Velika množica ljudi ga je spremila v to mesto. Knez gré najprvo na Dunaj, potem „pravijo“ se bo podal v Berlin, Pariz in London. Ker se je tako hitro na pot napravil in ker je knez Miloš tako nenadoma v to dovolil, je misliti, da potuje iz političnih namenov.

Iz Černe gore. Novorojena hčerka kneza Danila je dobila pri kerstu ime Aleksandrina Evgenija in 50,000 gold., ktere so ji Černogorci, njeni starši in žlahta podarili. — Komisija za uravnanje meje med Černo goro in Turčijo je v Kotaru in bo skoraj začela svoje opravila.

Iz Italije. Iz Napolitanskega. Kralj je dal povelje, naj se berž berž pripravi osmero parnih fregat, da se bodo vojaki z njimi prepeljavali, kamor bo treba, ako se kaka prekucijska poskušnja od kod privali. Sploh se pripravljajo tudi tū silno za vojsko. Poslednje novice pripovedujejo, da najvišja gospôda na Napolitanskem neki terja, da bi se namesti sedanje vlade upeljala ustavna, in bi jim utegnilo v sedanjih laških homatijah toliko ložeje obveljati, ker je kraljeva bolezen po razsodbi peterih v posvet poklicanih zdravnikov tako huda, da se ne bo dala več ozdraviti.

— Iz Sardinskega. Da se Francozi tik savojske meje utaborjujejo, je gotovo in da nismo dalječ od vojske, se vidi iz tega, da so stanice, sobe, hleve, skedna in kolarnice ob Turinu, če so bile le za oddati, za franczko armado pripravili, ktera ima čez goro Cenis priti.

— Vlada je sklenila, reservo poklicati, in „Italia“ piše, da je prišlo mnogo Lahov iz Amerike v Genovo, z namenom, se tudi za svobodo italijansko bojevat. — In „Opinione“ piše, da je francozka vlada vprašati dala upravnije sardinskih železnic, koliko vojakov bi mogle v enem dnevu prepeljati. Odgovorilo se je nek, da 150,000 v štirih dneh.(?)

— Kako zlo se je vlada prekanila, ko je mislila, da bo vse kar orožje zgrabilo, priča najbolj to-le: „Gazzeta du Midi“ piše iz Nizze: „Dva korporala sta mogla nekega moža s silo na barko vleči, za njim pa je tekla nje-

gova žena s čveterimi otroci jokaje in plakaje. Ko pridejo do parobroda, se izterga mož vojakoma, se verže na tla in vpije neprenehoma: „Ne grem ne, o sveta Devica, ne grem ne!“ Množica ljudi je obsula godernjaje vojaka in družino in poslednjič so mogli ubozega moža kakor divjo zverino z vervjo na ladijo potegniti! Ali je to res ali ne, ne moremo reči, mogoče pa je vendar. Da to ne more čisto bosa biti, se dá misliti iz tega, da majhna državica vse k armadi jemlje, kar kolj more koračiti in gibati. Kaj bo s kmetijstvom in obertnijstvom, ker mora vse od doma — na vojsko!

— Iz Rima se piše, da papeževa vlada spisuje razglas, v katerem bo očitno izgovorila, da po nobeni ceni ne bo dovolila, da bi se pričakovani kongres utikal v nje notranje zadeve.

Iz Švajca. Nek mnih (ali švajcarsk ali ne, ni povedano), je podal zveznemu zboru prošnjo, naj se Švajca neutralnosti odpove in z vso močjo pripomore, da se Lah osvobodijo.

— V Genf je že mnogo italijanskih družin pribežalo, ker se vojske v svoji domači boje.

Iz Francozkega. Iz Pariza. „Allg. Zeitg.“ piše: Že davno je bila govorica, da bo prišel ruski cesar Pariz obiskat. Za gotovo se zdaj zvé, da je dotična gosposka povelje dobila, berž vse storiti, da se bo car po spodobnosti sprejel, ker pride še ta mesec v Pariz. — Če je res?

— Pretekli četrtek, 7. t. m. je bil dan, ko so se imele konferencije zastran volitve kneza Kuza začeti. „Moniteur“ piše, da so se res začele ta dan. V tem zboru bodo sodili le-to: ali ima knez Kuza obema deželama „hospodar“ biti; pravijo, da bodo konferencije v dveh sejah dokončane.

— Iz Elzasa piše verjeten mož: „Silne priprave za vojsko grejo svojo pot; še celó ponoči prevaževajo po tihem kanone in streljivo v Lion in afrikanske pešce vadijo za kanonirske opravila. S péki je storila vlada pogodbo, da bodo dvopeke ali cvipaka za armado pekli in 20,000 starjev pšenične moke za njo pripravljenih imeli“.

— V Tulon in Marsilje se je pripeljalo več bark z vojniki iz Algerije, kamor se bodo zopet vernile, da še drugih pripeljejo.

— 3. aprila je bila v Parizu zopet velika parada. Vojakov je bilo blizo 36,000. Tudi pri tej paradi je bil Napoleonov sin kot grenadirsk korporal oblečen s cesarico in princezinjo Klotildo. Francozki časniki so začeli z novega zoper Avstrijo se zlo hudovati in popisujejo na dolgo in široko, kako mogočna je sedanja francoska vlada, ktera bo imela do prvega dne rožnika ali junija 600 tavž. vojakov na nogah, katerih 150,000 je Lahom v pripomoč namenjenih, ostali pa za druge potrebe. Na to bahanje se je oglasila „Wien. Ztg.“ in dokazala, da cesar Napoleon I. je nekaj še več armade na nogah imel pa vendar je žalosten konec storil.

Iz Angležkega. Iz Londona. Ministerstvo bo ostalo, državni zbor pa bode razpušen. Tako je sklenila kraljica gledé na sedanje politične homatije. Ministra Derby in Disraeli sta ta kraljični sklep naznanila 4. dan t. m. obema zbornicam. Ministerstvo bo tedaj z državnim zborom najvažniše opravke doveršilo, potem pa državni zbor poslovilo, kar bi se utegnulo do Velike noči zgoditi. Novi državni zbor se bo začel mesca rožnika ali pa julija. Lord Palmerston je bil namenjen, ministerstvo prašati, naj pové: kako stoji z mirom ali vojsko? Vendar poslednji telegraf naznanja, da je Palmerston opustil to vprašanje, ker je minister Disraeli državnemu zboru razodel, da bi utegnulo več škode kot prida donašati, ako bi se ravno zdaj unanje homatije v

zboru očitno pretresovale. Prihodnji teden je pa obljubil razmere angležke vlade do unanjih vlad na znanje dati, in potem bi se smelo pomenkovanje o teh zadevah že začeti. Ravno tako je govoril minister Malmesbury v zgornji zbornici, zagotoviši, da angleška vlada je vse svoje moči napela, da bi se mir ohranil, vendar ni še nič dosegla. — „Ni nam treba — pravi „Presse“ — teh ministerskih odgovorov na drobno presojevati. Če angležk minister očitno pravi, da je treba molčati, ker bi govoriti škodljivo bilo, je že s samim tem dosti rečeno“.

Iz Nemškega. Iz Pruskega. „Kölner Ztg.“ piše: „Neprav se nam zdí, da ljudje pravijo, vojske se zavoljo tega ni več ogniti, ker Sardinija neče jenjati, se za vojsko pripravljati. V kar se Avstrija udá, se mora tudi Sardinija udati; v tem bo vsaj čvetero petih velikih oblasti enih misel. Kaj je Sardinija? Majhna bčelica, ktera v sebi namesti medú nosi želč. Njenega zela se ni bati. Na tem ni nič, kaj hoče: Sardinija mora!“

— Nek imeniten oficir piše o „strategičnih razmerah gornjega Laškega“ v nekem pruskem časniku, da ni mogoče misliti, da bi mógla francoska armada na Tiroljsko ali Krajnsko in v Istro predreti in ondi cesarske k miru prisiliti.

Iz Moldave in Valahije. V kavarnicah v Bukarestu si boljarji pripovedujejo, da je cesar Napoleon III. svojemu prijatlu, knezu Kuza, za gotovo obljubil, da bo sedel kadaj na carigradskem prestolu. To je res nekako smešno, al kdor pozná na vraže zidano termost sedanjega francoskega cesarja, in vé, kako mu še dan današnji rojijo misli in sklepi, katerih se je navzel v svojem pregnanstvu, bo rekel, da sledeča pravica ni prav prazna: Sedanji knez Aleksander Kuza se je soznanil s sedanjim francoskim cesarjem o času, ko je ravno prestol francoskega kralja Ljudovika Filipa omahnil, in ko je mladi Kuza po prazni prekucijski poskušnji prisiljen bil, v Parizu zavetja iskati. Ko se je Ljudovik Napoleon Bonaparte iz svojega pregnanstva v Pariz vernil, si je iskal prijateljstva samo tacihi ljudi, kateri so se pred v puntih kakor kolj si bodi obnesli in se ljudstvu prikupovali: Nedovoljniki in pregnanci vseh zateranih narodov so prosili za-nj, in kmali je bil ljubljeneec vseh pariških skrivnih družtev. S tem mu je bilo za prihodnje dni veliko pomagano. Kuza si je prizadeval, Napoleona, kateri je prišel kot republikanec v Pariz, svojim prijatlom priporočati. Cesar ni nikolj pozabil, kaj mu je takrat Kuza dobrega storil. V Plombiersu že je Napoleon svojega prijatla odločil za prihodnjega kneza Moldave in Valahije in mu tudi upanje dal, da bo še kdaj v Carigradu na prestolu sedel. — Tako govore v Bukarestu. In res! če pomislimo, da v Moldavi in Valahii, v Serbii in Černogori pomnožujejo armado in priprave delajo za vojsko, bi se utegnulo zgoditi, da takrat, ko se vojska na Laškem začne, se utegnejo tudi začeti viharji zoper Turčijo, kateri tudi Bosnija in Hercegovina zadrege dela.

Iz Turškega. V Carigradu je razposlan oglas Mazzinitov v tisuč in tisuč iztisih, nad katerem se vse čudi zavoljo sovražnosti do Francozov.

— Tudi v Carigradu skerbé za uboge. Tako so napravili pretečene dni v ondašnjem gledišu plés, kateri je prinesel 300,000 pijastrov. Razdelili so té dnarje med uboge vseh narodov in vér.

Iz Kine. V severnih krajih kinežkega cesarstva so začeli ljudje lakote mréti.

Iz Indije. Vojske in punta v izhodni Indii je skorajda konec. Al nasledke čutijo od dné do dné bridkeje; še celó vlada je v hudi stiski — za dnarje.